



# Verksamhetsberättelse 2025

## Sammanfattning

Styrelsen kan se tillbaka på ett både händelserikt och något omskakande år då klimat- och naturkrisen notoriskt förnekats av Sveriges beslutsfattare samtidigt som demokratin och folkrörelserna är under attack. Länets ideellt aktiva låter sig dock inte nedslås utan håller fanan högt. Under året anordnades en mängd värdefulla aktiviteter, från en fjällkonferens, rovdjursaktiviteter och flera inventeringskurser/resor till uppstartsträff för kretsen i Älvdalen och massor av överklagade avverkningsanmälningar.

Styrelsen kan konstatera att mycket positivt sker inom föreningen, bland annat aktiviteter inom skogsnätverket, lokala skogsgrupper och att flera satsningar kommer att fortgå även under 2026. Glädjande är även att Fältbiologerna Gävle-Dala har haft aktiviteter i länet under året och de planerar för mer!

Regionkansliet verkar för att Dalarna och Gävleborgs länsförbund ska samarrangera aktiviteter för att både vara resurseffektiva och kunna erbjuda aktiviteter till fler. Året har handlat en hel del om kommunikation med nya hemsidor, nytt nyhetsbrev, Instagram för Dalarna etc.

## Kretsar och medlemmar

Under 2025 var medlemsantalet i Dalarna 6 036, en ökning med 8 personer eller 0,1 % jämfört med 2024. Störst ökning skedde Älvdalen, Orsa och Hedemoras kretsar.

Krets	Fullbet medlem	Heders-medlem	Familje-medlem	2025	2024	Förändr antal	Förändr %
Falun	1 251	1	631	1 883	1 856	27	1,5%
Avesta	205	0	54	259	255	4	1,6%
Borlänge	614	1	228	843	876	-33	-3,8%
Vansbro	87	1	26	114	111	3	2,7%
Mora	370	0	151	521	533	-12	-2,3%
Rättvik	211	1	102	314	322	-8	-2,5%
Västerbergslagen	351	3	130	484	479	5	1,0%
Gagnef	145	1	58	204	213	-9	-4,2%
Malung-Sälen	158	0	66	224	239	-15	-6,3%
Hedemora	187	0	67	254	243	11	4,5%
Orsa	167	1	65	233	220	13	5,9%
Älvdalen	89	0	23	112	99	13	13,1%
Säter	152	1	70	223	224	-1	-0,4%
Leksand	263	0	105	368	358	10	2,8%
<b>Dalarna</b>	<b>4 250</b>	<b>10</b>	<b>1 776</b>	<b>6 036</b>	<b>6 028</b>	<b>8</b>	<b>0,1%</b>



## Länsförbundets styrelse

Länsförbundets och styrelsens roll är i huvudsak att vara en aktör i det regionala miljöarbetet och stöd/samordnare för länets kretsar och nätverk. Vid länsstämman i Siljansnäs avtackades flera styrelseledamöter och Mattias Ahlstedt efter 10 år som länsordförande. Stämman valde ingen ny ordförande, men en ny styrelse bestående av:

Lovisa Sundström	Nusnäs, Mora	Firmatecknare
Ulf Jernberg	Våmhus, Mora	Firmatecknare
Lise Mortensen	Leksand	
Richard Holmqvist	Falun	
Ganime Stålenhag	Gagnef	
Björn Tengelin	Rättvik	
Sanna Landgren	Sågmyra, Falun	
Olle Rydell	Borlänge	
Bertil Helmersson	Öje, Malung-Sälen	

Revisorer: Kåre Olsson (sammankallande), Skattungbyn och Olle Berglund, Leksand

Revisorssuppleanter: Viola Lundbäck, Falun

Valberedning: Mattias Ahlstedt (sammankallande), Johan Hallberg



*Styrelsen för länsförbundet. Fr v Lise Mortensen, Kåre Olsson (revisor), Ulf Jernberg, Björn Tengelin, Bertil Helmersson, Richard Holmqvist, Lovisa Sundström, Olle Rydell och Sanna Landgren. På bilden saknas Ganime Stålenhag.*

## Representation

Dalarnas naturvårdsråd

Regionala skogsprogrammet

Viltförvaltningsdelegationen

Skötselråd Färnebofjärden nationalpark

Jury för årets ängsbrukare

Björn Tengelin och Richard Holmqvist

Mattias Ahlstedt

Bisse Falk ordinarie, Mattias Ahlstedt suppleant

Tommy Stenergard från NF Gävleborg

Pelle Florell



## Skog

Under året har vi byggt upp ett välfungerande system för att bevaka viktiga avverkningsanmälningar i Dalarna och få till fältbesök innan sexveckors-fristen för att avverkningsanmälningarna löper ut. Totalt har vi besökt närmare 1800 hektar avverkningsanmäld skog i länet. I förebyggande syfte har vi besökt hundratals hektar äldre skog som i dagsläget inte är avverkningsanmäld. Ett 20-tal ideella skogsinventerare har varit aktiva i länet och med undantag för delar av Malung-Sälen kommun där det saknas ideella krafter bevakar vi nästan hela länet.

I Dalarna överklagades knappt 160 ärenden motsvarande 1600 hektar, varav endast fyra inte ledde till interimistiska förbud från domstolen. Det är ungefär 1700 hektar akut hotad skog som står kvar tack vare våra insatser. Skogsstyrelsen har utöver detta i några fall utfärdat interimistiska förbud på vår begäran eller på eget initiativ. Under året har det kommit ett tiotal formella beslut från Skogsstyrelsen. Flera av dessa ledde till nya rättsprocesser, där ungefär hälften har fallit ut till vår fördel. Flera är fortfarande pågående.

Vi har fått en hel del medial uppmärksamhet för våra insatser, inte minst för det fokuserade arbetet mot Älvdalens besparingsskog som vi ägnat oss åt. Det är främst Mora Tidning som har uppmärksammat vårt arbete, men det har även skrivits i andra lokaltidningar. Våra motståndare har kontrat med snyfthistorier i ATL och Land Skogsbruk.

## Natursnokarna

Under året har det funnits en aktiv Natursnoks-grupp i Falun.

Rikskansliet arrangerade en ledarutbildning på Tomteland utanför Mora med deltagare från bland annat Orsa och Västerbergslagen.



## Fältbiologerna

Gävle-Dala Fältbiologer fortsatte sin verksamhet i regionen. Fältbiologerna, regionkansliet och Studieförbundet har haft regelbundna möten för att hitta samarbeten och sprida varandras arrangemang.

Regionkansliet har spridit Fältbiologernas aktiviteter som till exempel vedsvampskurs i Idre, restaurering av vattendrag i Säter, miljöhäng i Falun. I slutet av året startade Fältbiologerna även ett projekt om lokal påverkan inför valet.



Aktiviteter arrangerade av länsförbundet och styrelsens deltagande i möten

Månad	Aktivitet	Plats
Jan	Kyrkan och skogen, föreläsning med Ulrika Karlsson	Digitalt
Jan	Fjällkonferens	Älvdalen
Feb	Rovdjursspåringskurs	Hanebo
Feb-maj	Bokcirkel: natur & litteratur	Digitalt
Feb	Skogs nätverksträff	Falun
Mars	Länsordförandekonferens	
Mars	Rovdjursträff	Borlänge
April	Länsstämma	Siljansnäs
Maj	Studieresa till Rikkenstorp	Grängesberg
Juni	Kurs i skogsinventering	Fulufjället
Juni	Riksstämman	Gävle
Juni	Stängslingskurs	Djura
Aug	Höstupptakt & skogs nätverksträff	Falun
Aug	Föreläsning om solel med Håkan Persson, länsstyrelsen	Digitalt
Sept-dec	Bokcirkel: natur & litteratur	Digitalt
Sept	Inventeringsresan Taig 26	Orsa
Sept	Träff om nya hemsidorna	Digitalt
Sept	Uppstartsträff av krets med tema skog	Älvdalen
Okt	Mosskurs	Falun/Ockelbo
Okt	Föreläsning med Lisa Röstlund	Digitalt
Okt	Länsordförandekonferens	
Okt	Skrivarkurs	Digitalt
Nov	Rovdjurskonferens	Järvsö
Nov	Vindkraftsarena Dalarna	Borlänge

Länsförbundets styrelse har haft sju möten under 2025. Två av dessa var fysiska och fem var digitala. Några möten med andra ordföranden i naturorganisationer i Dalarnas har hållits om gemensamma frågor.



*Fjällkonferens i Älvdalen*



*Spåringskurs i Hanebo*



*Länsstämma i Siljansnäs*



*Rovdjursstängsling i Djura*



*Riksstämma i Gävle*



*Skogsföreställning på naturum Dalarna*



*Skogsinventeringskurs vid Fulufället*



*Studieresa till Rikkenstorp*



*Höstupptakt & skogsträff på Lindsberg*



*Uppstartsträff i Älvdalen*



## Samordning av kretsaktiviteter

Regionkansliet har samordnat kretsarnas aktiviteter. Detta har bland annat inneburit att lägga ut information på webben och skicka pressmeddelanden inför t ex Klädbyttardagen, Fågelskådningens dag, Den Biologiska mångfaldens dag, Naturnatten, Ängens dag (slätter), Green Action Week/Miljövänliga Veckan och Skogsdagarna. Här kommer några bilder från sådana lokala aktiviteter:



*Slätter i Orsa*



*Miljövänliga Veckan Max 5*



*Orsakretsens 40-årsfest*



*Kläd- och prylbyttardag Mora*

## Regionkansli Gävle-Dala

På regionkansliet har Jenny Olsson och Lillian Lundin varit anställda som verksamhetsutvecklare på 75 % och Philipp Weiss som skogssamordnare på 20 %. Lillian var under första halvåret tjänstledig på 20 %. Jenny är huvudansvarig för Gävleborg och Lillian för Dalarna.

Anni Martindottir har arbetstränat på kansliet i Mora 7-12 timmar i veckan. Hon har varit en ovärderlig hjälp för kretsarna vid övergången till nya hemsidor. Hon höll i utbildningar, gjorde flera instruktionsfilmer och en skriftlig instruktion inför bytet av hemsidesverktyg. Hon hjälpte även till med flytten av kansliet i Mora och höll i en skrivarkurs. Under odlingsäsongen var hon en resurs i projektet Mångfaldens Trädgård i Mora.





Styrgruppen för kansliet bestod av Mattias Ahlstedt, som efterträddes av Ganime Stålenhag i april, och Ulf Jernberg från Dalarna samt Jan Östlund och Bernt Larsson från Gävleborg.

Bernt utsågs till ny arbetsgivarrepresentant för kansliet och har deltagit i flera möten för arbetsgivarna i landet. Regionkansliet blev uppsagda från sin lokal i tingshuset i Mora. Rensning och flytt till grannfastigheten tog mycket tid, ca 100 timmar inkl all ideell hjälp.

Ett gediget arbete lades på att få fram ett nytt avtal med riks för regionkanslierna. Mycket administrativt arbete lades också på att byta huvudman för kansliet från Dalarna till Gävleborg. Nu hoppas vi på att kunna fokusera mer på verksamhet framöver.



## Informationskanaler

Länsförbundets hemsida har fått ett ansiktslyft genom det nya verktyget i Wordpress. Vi var först i landet att publiceras! Hemsidan och Facebook-sidan sköts av Lillian Lundin. Ett nytt Instagram-konto för Dalarna har startats och sköts av Jenny Olsson. Facebook-sidan har 1 200 följare, en ökning med ca 100 sedan förra året, det nya Instagram-kontot följs av ca 100 personer i dagsläget. På Youtube-kanalen för Naturskyddsföreningen Dalarna har filmer/inspelningar från digitala föreläsningar och instruktionsfilmer lagts ut.



Medlemstidningen Gävle-Dala Natur gavs ut på papper med ett nummer i början av året. Den ersattes sedan med ett nytt digitalt nyhetsbrev för Dalarna resp. Gävleborg. Dessa har getts ut 7 gånger under 2025. Det mejlas ut till alla medlemmar med e-postadresser i medlemsregistret, läggs ut på hemsidan och puffas för på Facebook. Nyhetsbrevet görs i verktyget Active Campaign av Jenny Olsson.



### Gävle-Dala Naturs nyhetsbrev nr. 2 2025

Här kommer ett nytt nummer av Gävle-Dala Naturs nyhetsbrev i ett helt nytt format. Dessutom är nyhetsbrevet anpassat specifikt just till Dalarna och vad som är på gång här. Läs mer om vad som är på gång ute bland kretsarna och på länsnivå.

[Följ oss på Facebook](#)

[Vi finns även på Instagram](#)

Lillian har även skickat enkla nyhetsbrev till sändlistan med skogsintresserade i Dalarna och tipsat om kommande aktiviteter i Facebook-gruppen "Skogs nätverket Dalarna". Philipp har startat en Signal-grupp för de som inventerar skog.

Föreningens interna forum Naturkontakt håller på att fasa ut och har delvis ersatts med medlemssidor med inloggning via riksföreningens hemsida.

## Remissvar

Länsförbundet har svarat på följande remisser under året:

- Kyrkans skogsutredning
- Dalarnas energi- och klimatstrategi
- Länsplan för regional transportinfrastruktur
- Regeringens skogsutredning



## Miljöpristagare på länsstämman



Dalarnas positiva miljöpriser delades ut till:

**Leksands Fågelklubb** som får kommunen att blomstra och fåglarna att fortsätta kvittra. Leksands fågelklubb har sedan starten 1976 bedrivit ett aktivt föreningsarbete för både fågel- och naturskydd. Föreningen genomför inte bara utflykter och bildvisningar utan även örntufodring, ringmärkning, driver holkprojekt och verkar folkbildande. Vad vore Limsjön och Leksands fågelliv utan eldsjälarna från den blivande 50-åringen?

**Orsa skogsgrupp** som är ett hoppfullt ljus i det svenska skogsbrukets mörker. Dessa skogshjältar fortsätter enträget att inventera arter, dokumentera och rapportera lagöverträdelser till myndigheter och markägare. Livet i Orsas skogar behöver dessa eldsjälarna som kämpar för det som annars riskerar att gå förlorat. Dalarna och världen behöver fler som inte ger upp när det råder både natur- och klimatkris!

**Miljösvikarpriset** Kängan gick till **Statens järnvägar SJ** för att de inte längre miljömärker sina resor med Naturskyddsföreningens Bra Miljöval. Sveriges och världens politiker i stort väljer att blunda för den klimatkris vi befinner oss i. Då blir SJ:s agerande att lämna miljömärkningen ytterligare en besvikelse och ett svek för alla oss som vill färdas kollektivt och klimatsmart.

## Media

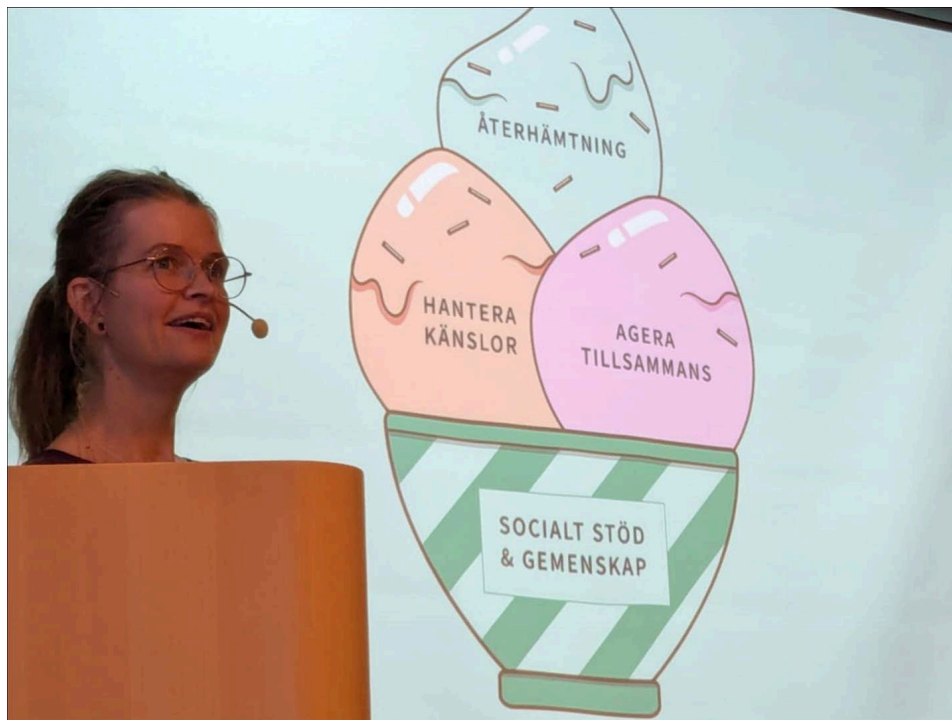
Naturskyddsföreningen har synts flitigt i media, främst i lokaltidningar. Nedan listas flera av de tillfällen då föreningen medverkat i media.

Månad	Rubrik
Jan	<a href="#">Sverige behöver ett naturpolitiskt ramverk! – Dala-Demokraten</a>
Jan	<a href="#">Naturskyddsföreningen säger nej till vindkraft i Gagnef - Siljan News</a>
Jan	<a href="#">Fjällturismen i framtiden - tema för konferens i Älvdalen - Radio Siljan</a>
Jan	<a href="#">Fjällturismens baksida: miljöförstöring och djurstörningar – Dala-Demokraten</a>
Feb	<a href="#">Fjällkonferensen: ”Om snön försvinner slås vår bransch ut” – Mora Tidning</a>
Feb	<a href="#">Allt varmare vintrar - Skånes klimat närmar sig Dalarna - Siljan News</a>
Feb	<a href="#">På afterskin i Idre slår det mig: Håller dalafjällen för det här? – Falu-Kuriren</a>
Feb	<a href="#">Naturskyddsföreningen kritisk till regeringens planer – Dala-Demokraten</a> Ang uppluckrat strandskydd
Feb	<a href="#">Hans Unander (S) borde titta längre än verandan räcker om strandskyddet – Dala-Demokraten</a>
Feb	<a href="#">Jakten på lodjur börjar på lördag - här får det jagas – Dala-Demokraten</a>
Mars	<a href="#">Dödas lodjuren på felaktiga grunder? – Dala-Demokraten</a>
April	<a href="#">Här undersöks planer på att bygga 25-30 nya vindkraftverk – Falu-Kuriren Rättvik</a>
April	<a href="#">Stor demonstration väntas i Falun – därför har statyerna röda halsdukar – Falu-Kuriren</a>
April	<a href="#">Nu är jordens resurser slut – men ännu finns det hopp – Dala-Demokraten</a>
April	<a href="#">Lång kö till klädbytdagen – Falu-Kuriren</a>
Maj	<a href="#">Karin Lexén: Varningsklockorna ringer när klimatmålen sviks – Dala-Demokraten</a>
Maj	<a href="#">Det blir ingen vindkraftspark på berget nära sommarstugor – Falu-Kuriren Dunderberget, Leksand/Gagnef</a>
Maj	<a href="#">"Det är ett av de finare fågeltornen man kan se här omkring" - Siljan News Rättvik</a>
Juni	<a href="#">Sverige sviktat när den blå accelerationen tar död på haven – Dala-Demokraten Ledare</a>



Juni	<a href="#">Naturskyddsföreningen: Så räddar du bina och vår mat – Dala-Demokraten</a>
Juni	<a href="#">Regeringen vill se kraftigt minskad vargstam – Dala-Demokraten</a>
Juni	<a href="#">Naturskyddsföreningen: Stoppa nedmonteringen av miljölagarna – Dala-Demokraten</a>
Juni	<a href="#">Inget vetenskapligt stöd för avverkning i Orsa – Mora Tidning</a> Turander & Weiss
Juni	<a href="#">Sandtallskog hotas av avverkning: ”Strider mot miljöbalken” – Mora Tidning</a>
Juni	<a href="#">Efter larmrapport: ”Vi ska utreda avverkningen” – Mora Tidning</a>
Juni	<a href="#">Vägplanen Vattnäs-Trunna hårt kritiserad – fråga för regeringen – Mora Tidning</a> Orsa
Juni	<a href="#">Clear-cut: En konstnärlig avverkning i jätteformat – Mora Tidning</a>
Juli	<a href="#">Orsa Finnmark försvinner fort – Mora Tidning</a> Anders Heggestad
Juli	<a href="#">WWF: Regeringen manipulerar fakta om hotad skog – Dala-Demokraten</a>
Juli	<a href="#">Crappiga produkter från Shein och Temu är ett större problem än mina gamla torktrasor – Dala-Demokraten</a> Ledare
Juli	<a href="#">Jenny Jewert: Dina blompåsar kan sprida invasiva arter – Dala-Demokraten</a>
Juli	<a href="#">Bygger vi sönder våra stränder blir det svårt att reparera – Dala-Demokraten</a> Ledare
Juli	<a href="#">De räddar ängsblommor i stan: ”Som att dansa” – Falu-Kuriren</a>
Aug	<a href="#">Biodlare kämpar för bina – ett livsviktigt ekosystem i kris – Falu-Kuriren</a>
Aug	<a href="#">Jenny Jewert: Dina blompåsar kan sprida invasiva arter – Dala-Demokraten</a>
Aug	<a href="#">”Slå inte gräset förrän blommorna fått fröa” - Siljan News</a> Gagnef
Sept	<a href="#">Sponsoravtal med Preem avbrutet: ”Äntligen” – Mora Tidning</a>
Sept	<a href="#">130 personer tågade genom Falun: ”Dags att öka takten” – Falu-Kuriren</a>
Sept	<a href="#">Rösta för barnen – deras framtid börjar med ditt val! – Dala-Demokraten</a>
Sept	<a href="#">Rädda kyrkans skogar – rösta i kyrkovalet – Dala-Demokraten</a> och Falu-Kuriren Gunilla Munters
Sept	<a href="#">Kyrkan och skogen: ”Olika syn på förvaltningen” – Mora Tidning</a>
Sept	<a href="#">Du behövs för klimatet - lösningen är en knapptryckning bort – Dala-Demokraten</a>
Sept	<a href="#">Kampen om det orörda fjället: ”Det måste vara stopp” – Dala-Demokraten</a>
Sept	<a href="#">Köpte skogsområde - bildar eget naturreservat - Siljan News</a> Eberget, Orsa
Okt	<a href="#">Kossorna är naturens enda vinnare i höstens budget – Dala-Demokraten</a> Stefan Edman
Okt	<a href="#">Klädbranschen måste ställa om – nu! – Dala-Demokraten</a> Lillian Lundin
Okt	<a href="#">Regeringens nya förslag riskerar att slå ut fler arter – Dala-Demokraten</a>
Okt	<a href="#">Stoppade avverkning: ”Utred om det finns örnar” – Mora Tidning</a> Älvdalen
Nov	<a href="#">Delade meningar om rätten till skog: ”Inför tillståndsplikt” – Dala-Demokraten</a>
Nov	<a href="#">Skogsstyrelsen förbjuder avverkning i Orsa – orsak knärot – Mora Tidning</a>
Nov	<a href="#">Avverkning i Älvdalen stoppas – ifrågasätter kunskap om miljölagstiftningen – Mora Tidning</a>
Nov	<a href="#">Rea i all ära, men gratis är ännu bättre - Radio Siljan</a> Kläd- och prylbyttardag Mora
Nov	<a href="#">”Jädra Naturskyddsföreningen...” - Siljan News</a> Humoristiskt om fågelholksbygge
Nov	<a href="#">Roland Öjeskog har varit med sedan starten - Siljan News</a> Naturskyddsföreningen Orsa 40 år
Dec	<a href="#">Du kan själv göra något åt kaoset i dalaskogen, Kristersson</a> Ledare
Dec	<a href="#">Fiskarheden: ”Vi avverkar aldrig naturvärdesträd” – Mora Tidning</a>
Dec	<a href="#">Kirppu: ”Fiskarheden avverkar naturvärdesträd” – Mora Tidning</a>
Dec	<a href="#">Planerad hänsyn räcker: ”Skogsbruket kan skada fridlysta arter” – Mora Tidning</a>
Dec	<a href="#">Gallring stoppad – Skogsstyrelsen utreder: ”Kräver samråd” – Mora Tidning</a> Mora
Dec	<a href="#">Vargjakten överklagas: ”Olaglig jakt på fridlyst art” – Dala-Demokraten</a> och Falu-Kuriren
Dec	<a href="#">Förvaltningsrätten stoppar vargjakt – Falu-Kuriren</a>
Dec	<a href="#">Vargjakten stoppas – Naturskyddsföreningen: ”Glädjande” - P4 Dalarna   Sveriges Radio</a>
Dec	<a href="#">Naturskyddsföreningen: ”Oerhört glädjande” – Dala-Demokraten</a> Ang vargjakten
Dec	<a href="#">Äntligen satte någon stopp för Tidös varghat – Dala-Demokraten</a> Ledare
Dec	<a href="#">Länsstyrelsen överklagar beslutet om vargjakten – Falu-Kuriren</a>
Dec	<a href="#">Mindre pengar till Studieförbunden: ”Arenor att mötas försvinner” – Dala-Demokraten</a>

/Styrelsen för Naturskyddsföreningen Dalarna



*Klimatpsykologen Kali Andersson om vad som är viktigt för engagemang!*